

NAMANGAN VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

*2024- yil yanvar-noyabr oyi
uchun dastlabki ma'lumot*

NAMANGAN VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI

*Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo'limi:
(69) 211-72-00*

TASHQI SAVDO AYLANMASI

Mamlakatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladi.

Namangan viloyatida bu borada so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag'batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta'minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida, 2024- yilning yanvar-noyabr oylarida viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 1 195,5 mln. AQSH dollariga yetdi va 2023- yilning yanvar-noyabr oylariga nisbatan -64,2 mln. AQSH dollariga yoki -5,1 % ga kamaydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-noyabr, mln. AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi

2024- y.: **1 195,5** (-5,1 %)

(2023- y.: **1 259,7**)

Saldo

2024- y.: **-122,9** (2023- y.: **-238,9**)

Eksport

2024- y.: **536,3** (+5,1 %)

(2023- y.: **510,4**)

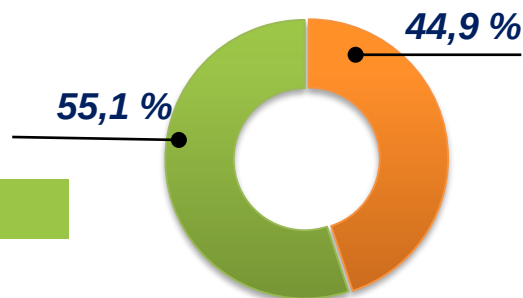
TSA'dagi ulushi

Import

2024- y.: **659,2** (+12,0 %)

(2023- y.: **749,3**)

Tashqi savdo aylanmasi – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarining tashqi savdo statistikasida O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralariga qo‘shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobi tashqi savdo umumiy hisob tizimi asosida yuritiladi.

TSAda eksport hajmi 536,3 mln. AQSH dollariga (2023- yilning yanvar-noyabr oylariga nisbatan 5,1 % ga ko‘paydi) va import hajmi 659,2 mln. AQSH dollariga (-12,0 % ga kamaydi) yetdi. Hisobot davrida -122,9 mln. AQSH dollari qiymatida manfiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

NAMANGAN VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO‘LGAN DAVLATLAR (2024- yil yanvar-noyabr, mln. AQSH dollari)

Rossiya TSA – 392,6 Eksport: 315,6 Import: 77,1 32,8 %	XXR TSA – 277,8 Eksport: 43,2 Import: 234,6 23,2 %	Qirg‘iz Respublikasi TSA – 72,7 Eksport: 49,9 Import: 30,8 6,1 %	Qozog‘iston TSA – 70,1 Eksport: 20,2 Import: 49,9 5,9 %	Hindiston TSA – 67,2 Eksport: 0,1 Import: 67,1 5,6 %
Turkiya TSA – 64,8 Eksport: 19,9 Import: 44,9 5,4 %	Germaniya TSA – 41,7 Eksport: 13,5 Import: 28,2 3,5 %	Belarusiya TSA – 31,1 Eksport: 5,7 Import: 25,4 2,6 %	Koreya Respublikasi TSA – 20,1 Eksport: 0,2 Import: 19,9 1,7 %	Fransiya TSA – 11,5 Eksport: 0,2 Import: 11,3 1,0 %

Namangan viloyati jahonning 77 mamlakati bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Rossiya (16,4 %), XXRda (11,6 %), Turkiyada (2,7 %), Qozog‘istonda (3,0 %) va Hindistonda (2,8 %) qayd etilgan.

NAMANGAN VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar-noyabr, mln. AQSH dollari)

Davlatlar	2022- y.	2023- y.	2024- y.
Rossiya	378,3	403,0	392,6
Eksport	275,1	297,9	315,6
Import	103,3	105,1	77,1

XXR	254,4	288,5	277,8
Eksport	36,8	40,0	43,2
Import	217,6	248,6	234,7

Turkiya	91,0	77,5	64,8
Eksport	39,4	17,7	19,9
Import	51,7	59,8	44,9

Hindiston	10,2	24,7	67,2
Eksport	0,6	0,3	0,1
Import	9,6	24,4	67,1

Qozog'iston	97,3	90,9	70,1
Eksport	36,5	32,6	20,2
Import	60,8	58,2	49,9

Qirg'iz Respublikasi	76,6	60,7	72,7
Eksport	59,4	39,9	41,9
Import	17,2	20,7	30,8

Germaniya	31,9	42,0	41,7
Eksport	8,7	8,5	13,5
Import	23,2	33,5	28,2

Belarus	31,3	36,7	31,1
Eksport	2,2	2,9	5,7
Import	29,2	33,8	25,4

Koreya Respublikasi	18,6	23,4	20,1
Eksport	2,6	2,7	0,2
Import	16,0	20,6	19,9

Polsha	21,3	30,7	12,3
Eksport	9,6	10,9	7,3
Import	11,6	19,8	5,1

	Davlatlar	2022- y.	2023- y.	2024- y.
	Fransiya	8,9	11,6	11,5
	<i>Eksport</i>	0,1	0,2	0,2
	<i>Import</i>	8,8	11,4	11,3
	Malayziya	11,9	14,1	8,6
	<i>Eksport</i>	0,0	0,1	0,0
	<i>Import</i>	11,9	14,0	8,6
	Ukraina	10,4	12,4	7,1
	<i>Eksport</i>	6,2	10,2	4,7
	<i>Import</i>	4,3	2,1	2,3
	Tojikiston	9,4	12,1	9,2
	<i>Eksport</i>	6,2	7,5	7,9
	<i>Import</i>	3,2	4,5	1,3
	Eron	7,3	13,6	7,9
	<i>Eksport</i>	3,8	5,1	4,9
	<i>Import</i>	3,5	8,5	3,0
	Ispaniya	1,1	0,9	2,9
	<i>Eksport</i>	0,8	0,7	0,1
	<i>Import</i>	0,3	0,2	2,7
	Ozərbayjon	3,1	3,6	4,8
	<i>Eksport</i>	2,1	2,9	4,5
	<i>Import</i>	1,0	0,7	0,3
	Pokiston	9,1	1,8	10,3
	<i>Eksport</i>	7,1	0,1	9,0
	<i>Import</i>	2,0	1,7	1,3
	Latviya	4,2	4,8	2,5
	<i>Eksport</i>	0,6	0,7	0,6
	<i>Import</i>	3,7	4,1	1,8
	Indoneziya	6,0	1,6	7,8
	<i>Eksport</i>	0,0	0,0	0,0
	<i>Import</i>	6,0	1,6	7,8

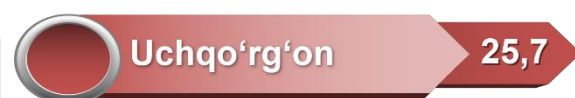
NAMANGAN VILOYATIDA HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI (2024- yil yanvar-noyabr, mln. AQSH doll.)*

	Hajm mln. AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Namangan viloyati	1 195,5	94,9	100,0
Namangan sh.	487,8	87,2	40,8
tumanlar:			
Mingbuloq	13,4	107,7	1,1
Kosonsoy	98,9	105,6	8,3
Namangan	50,0	89,5	4,2
Norin	62,7	90,7	5,2
Pop	59,7	182,9	5,0
To'raqo'rg'on	129,5	75,0	10,8
Uychi	77,9	98,2	6,5
Uchqo'rg'on	25,7	78,6	2,2
Chortoq	64,1	136,5	5,4
Chust	94,2	120,1	7,9
Yangiqo'rg'on	29,0	113,5	2,4

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari

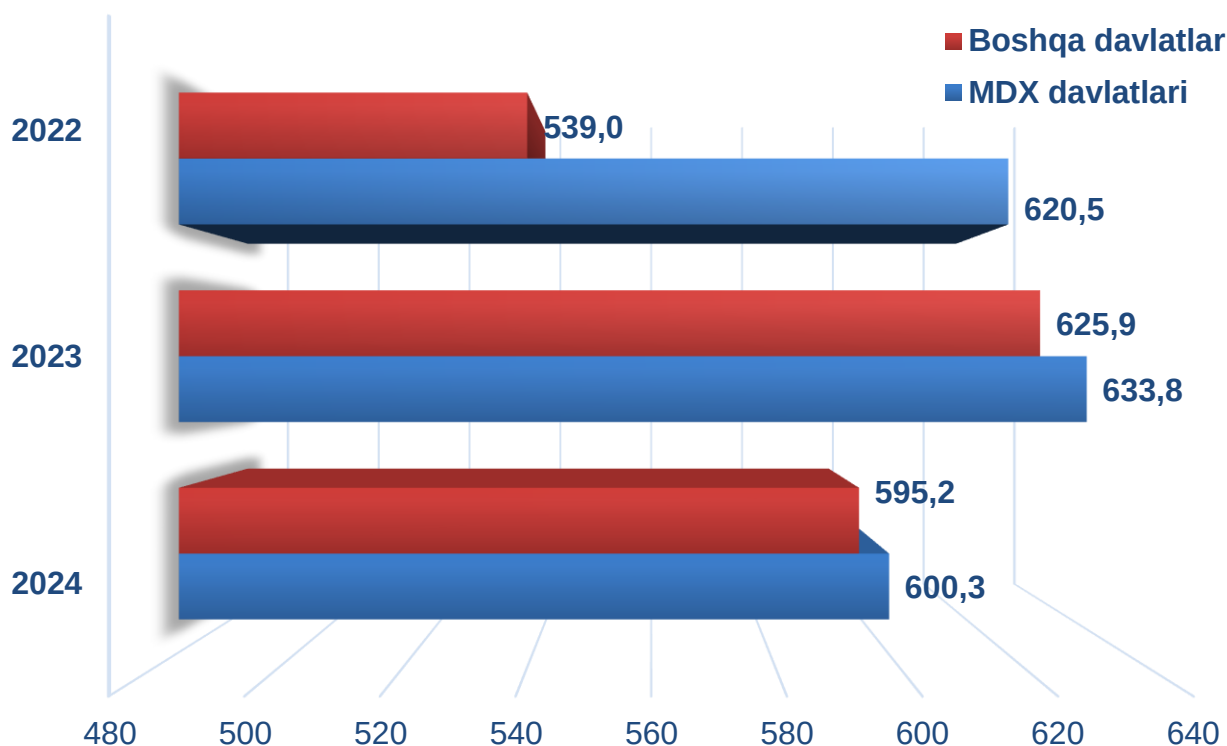
Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollari

Viloyatning tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Namangan shahri 40,8 % ulush bilan 487,8 mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Mingbuloq tumani 1,1 % ulush bilan 13,4 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, shaharlar va tumanlari bo'yicha taqsimlanmagan

NAMANGAN VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-noyabr, mln. AQSH dollari)

2024- yil yanvar-noyabr oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 50,2 % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2023- yilning mos davriga nisbatan -0,1 % ga kamaydi.

Viloyatning boshqa xorijiy davlatlar bilan TSAsi 2024- yilning yanvar-noyabr 2023- yilning mos davriga nisbatan 0,1 % ga ko'paydi va jami TSAdagi ulushi 49,8 % ni tashkil etdi.

Namangan Viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2024- yil yanvar-noyabr holatiga ko'ra, 600,3 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan, eksport 411,7 mln. AQSH dollariga yetgan bo'lsa, import 188,6 mln. AQSH dollari qiymatida qayd etildi.

NAMANGAN VILOYATINING MDH MAMLAKATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASIDAGI ULUSHI (2024- yil yanvar-noyabr, ulushi foizda)

Rossiya-65,4

Qozog'iston-11,7

Turkmaniston-1,8

Qirg'iz
Respublikasi-12,1

Tojikiston-1,5

Belarus-5,2

Ozarbayjon-0,8

Ukraina-1,2

Armaniston-0,1

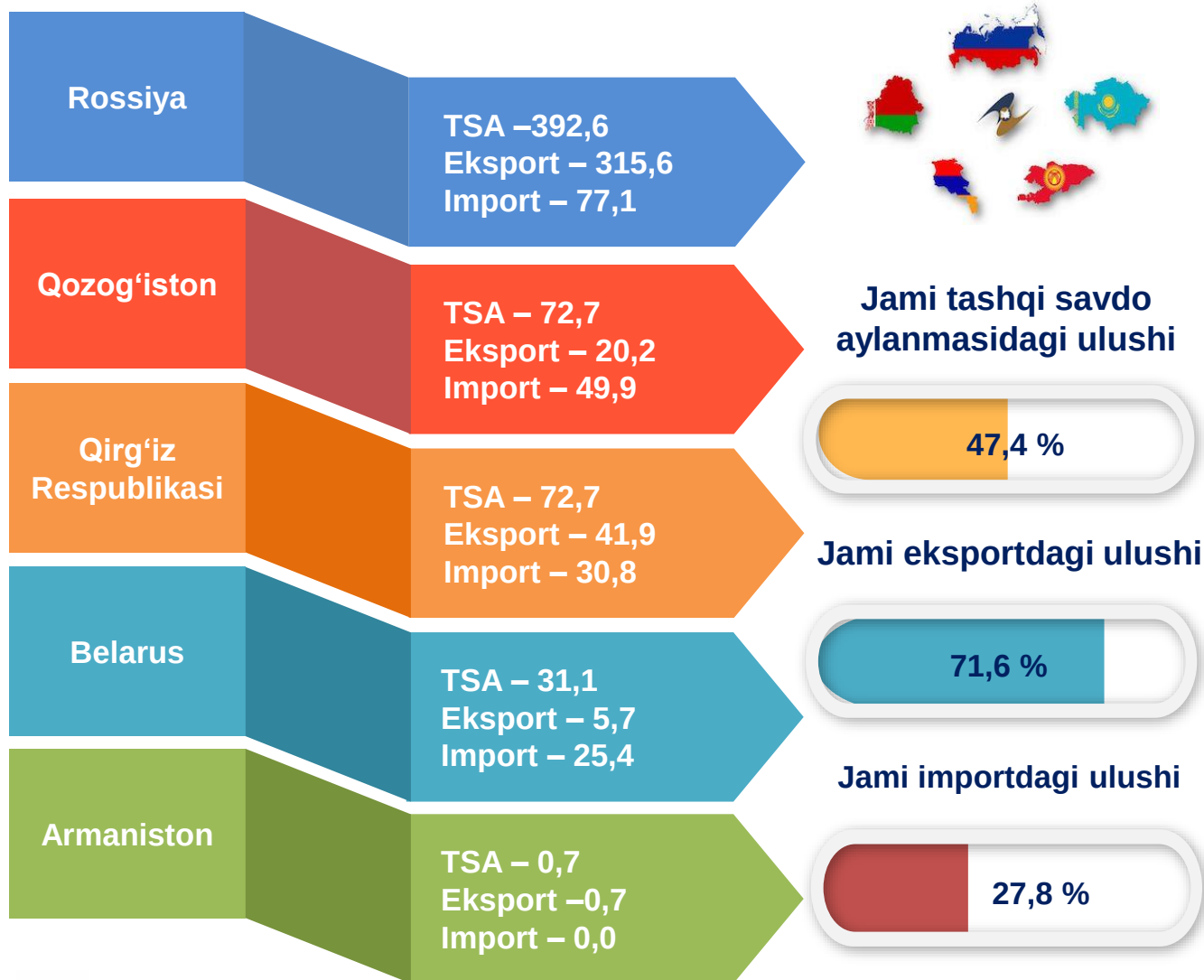

Moldova-0,2

Namangan viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi eng yuqori ulush Rossiya (65,4 %), Qozog'iston (11,7 %) hamda Qirg'iz Respublikasi (12,1 %) davlatlari bilan qayd etildi.

NAMANGAN VILOYATINING YEOIIIGA A'ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar-noyabr, mln. AQSH dollari)

Namangan viloyatining Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqiga a'zo davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi 567,2 mln. AQSH dollarini tashkil etdi. Shundan eksport hajmi 384,0 mln. AQSH dollari, import hajmi esa 183,2 mln. AQSH dollariga yetdi.

Shuni takidlash lozimki, YEOIning a'zo davlatlari (Rossiya, Belarus, Qozog'iston, Armaniston va Qirg'iz Respublikasi) o'rtasida tovarlar va xizmatlar harakati, migrantlar harakatlanishi va kapital harakatining erkinligi ta'minlangan bo'lib, yagona bojxona tizimiga ega bo'lgan umumiy iqtisodiy hudud shakllantirilgan.

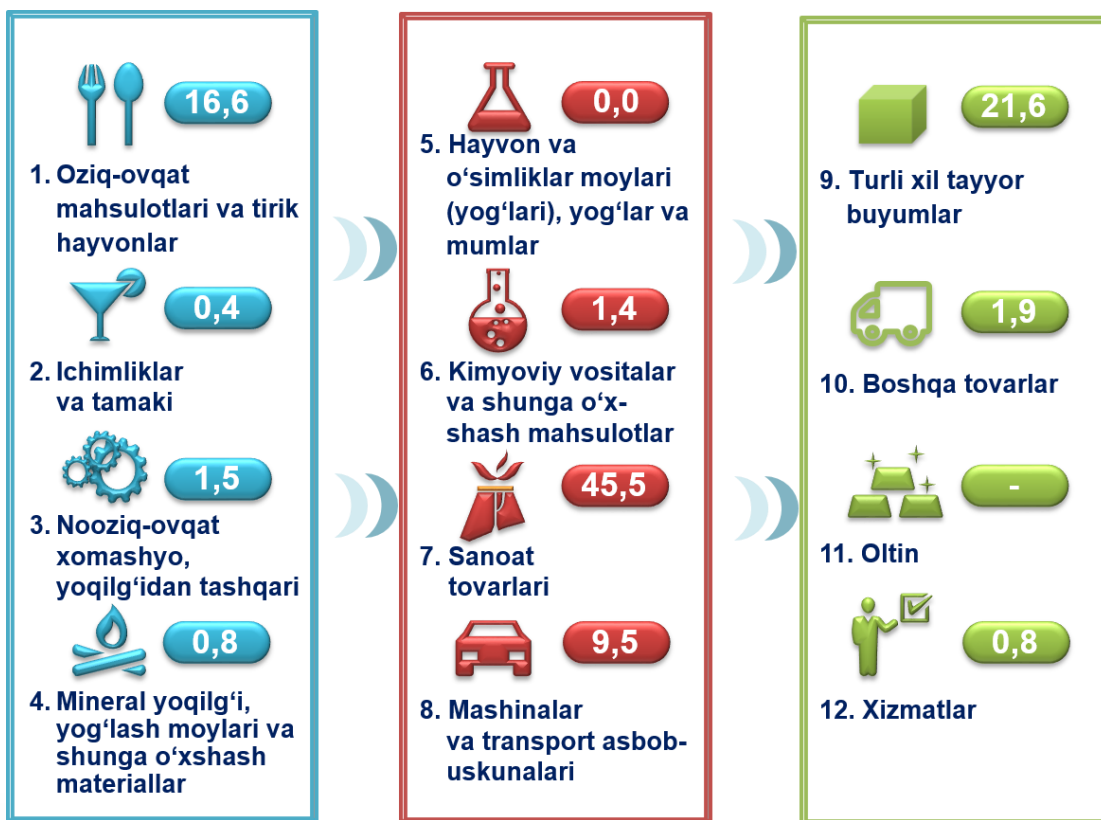
NAMANGAN VILOYATINING EKSPORTI (2024- yil yanvar-noyabr)

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'sishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Mamlakatning eksport salohiyatini oshirish, eksportyorlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida, 536,3 mln. AQSH dollari qiymatidagi (2023- yilning mos davriga nisbatan 5,1 % ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST* BO'YICHA EKSPORT TARKIBI (2024- yil yanvar-noyabr ulushi % da)

O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistik ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

NAMANGAN VILOYATIDA XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI (yanvar-noyabr, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O'zgarish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami eksport	510,4	536,3	96,7	105,1	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	80,4	88,8	85,4	110,4	15,7	16,6
Ichimliklar va tamaki	2,8	1,9	2,0m.	66,7	0,6	0,4
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	6,4	8,3	79,5	128,6	1,3	1,5
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	3,0	4,3	2,6m.	147,4	0,6	0,8
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	5,1	7,4	41,2	145,4	1,0	1,4
Sanoat tovarlari	253,4	244,1	89,7	96,3	49,6	45,5
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	15,7	51,1	174,3	3,2m.	3,1	9,5
Turli xil tayyor buyumlar	124,7	115,6	113,6	92,7	24,4	21,6
Xizmatlar	8,3	4,1	88,0	48,7	1,6	0,8
Boshqa tovarlar	10,6	10,2	-	96,8	2,1	1,9

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 99,1 % ni tashkil etib, ular sanoat tovarlari (45,5 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (16,6 %) va mashinalar va transport asbob-uskunolari (9,5 %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

NAMANGAN VILOYATI XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI (2024- yil
yanvar-noyabr)

 XSST bo'limi nomi	Ming. AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	88 758,9	110,4
03-bo'limga kiritilgan hayvonlardan tashqari, tirik hayvonlar	451,7	75,6
Don va ularning mahsulotlari	2 361,7	66,7
Hayvonlar uchun ozuqa	43,2	2,4m.
Kofe, choy, kakao, mahsulotlar va ulardan iborat mahsulotlar	182,9	54,0
Sut mahsulotlari va parranda tuxumi	4 976,0	2,2m.
Sabzavot va meva	80 305,7	109,9
Baliq (dengiz sut emizuvchilari emas), shaqaloqlar, mollyuskalar va suv umurtqasizlari va ulardan tayyorlanadigan tayyorgarlik	278,5	58,5
Shakar, shakar mahsulotlari va asal	159,1	101,9
Ichimliklar va tamaki	1 877,3	66,7
Tamaki va tamaki mahsulotlari	1 678,3	59,6
Ichimliklar	199,0	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	8 257,9	128,6
Moyli urug'lar va moyli mevalar	698,4	158,6
Tabiiy kauchuk (sintetik kauchuk va regenerlangan rezina)	193,6	8,4m.
Bo'limga kiritilgan 56 dan tashqari o'g'itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo (ko'mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	30,4	134,7
Boshqa toifalarga kiritilmagan hayvon va o'simlik mahsulotlari	1 545,7	2,7m.
To'qimachilik talchalari (tops va boshqa chizilgan jundan tashqari) va ularning chiqindilari (ip yoki matolarga qayta ishlanmagan)	5 789,7	111,2
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	4 349,5	147,4
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	4 349,5	147,4
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	584,9	-
O'simlik moylari va yog'lari, xom, tozalangan yoki fraksiyalangan	-	-
Hayvonlar va o'simliklar moylari va yog'lari, qayta ishlangan; hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan mumlar; texnik aralashmalar va preparatlar	584,9	-
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	7 440,5	145,4
Boyog'chi va dubil moddalar va boyoqchilar	71,3	184,8
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	397,6	53,5
Yoqilmagan shakldagi plastmassalar	33,0	63,1
Boshqa toifalarga kiritilmagan kimyo materiallari va mahsulotlar	6 626,1	185,0
Efir moylari, rezinoidlar va parfyumer moddalar; tualet preparatlari, jalb qiluvchi va yoyuvchi vositalar	307,1	74,6

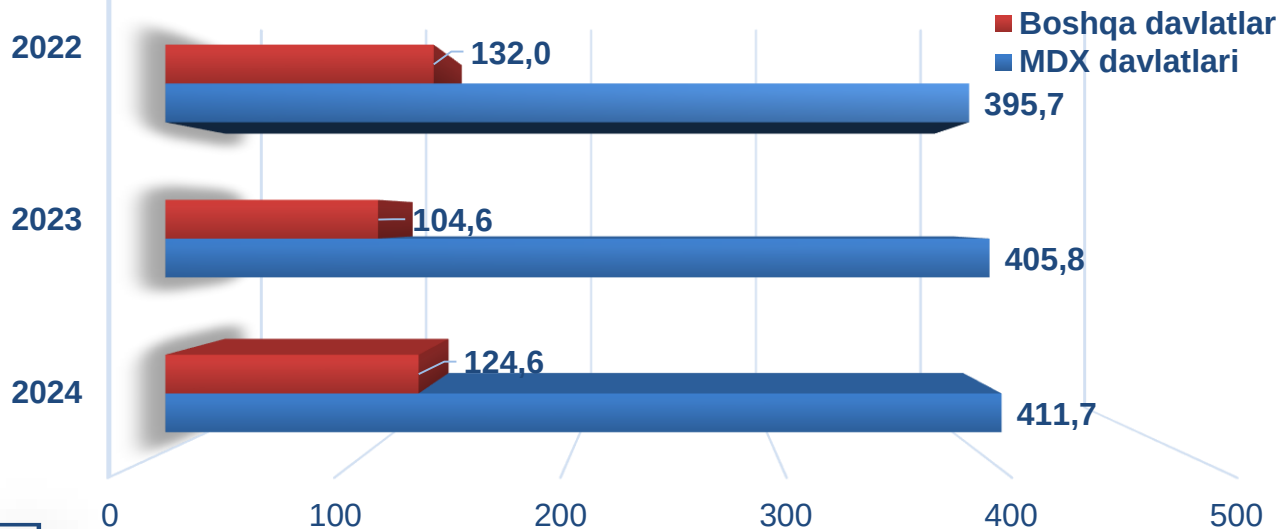
XSST bo‘limi nomi	Ming. AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari	243 312,3	95,7
Qimmatbaho, karton va qo‘shimcha massa, qo‘shimcha yoki karton buyumlar	129,8	87,2
Boshqa toifalarga kiritilmagan metall buyumlar	5 817,4	103,4
Tizimdan va yog‘chidan iborat buyumlar (mebeldan tashqari)	19,8	115,4
Teri, boshqa toifalarga kiritilmagan tayyor teridan ishlab chiqarilgan buyumlar	12 124,5	139,9
Boshqa toifalarga kiritilmagan ruda bo‘lmagan qazilma mahsulotlar	1 781,1	99,5
Boshqa toifalarga kiritilmagan rezina buyumlar	3,1	4,1
To‘qimachilik ip tishlari, matolar, boshqa toifalarga kiritilmagan tayyor buyumlar va shunday mahsulotlar	223 435,8	94,0
Cho‘gin va bolat	0,7	0,6
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	48 691,6	3,7m.
Aniq tarmoqlar uchun maxsus mo‘ljallangan mashinalar	563,6	47,5
Boshqa toifalarga kiritilmagan sanoat uchun maxsus bo‘lmagan mashinalar va uskunalar va boshqa toifalarga kiritilmagan mashinalar detallari	494,5	125,1
Boshqa toifalarga kiritilmagan elektr mashinalar, apparatlar va priborlar va ularning elektr detallari (shu jumladan boshqa toifalarga kiritilmagan elektr maishiy priborlarning elektr bo‘lmagan detallari)	20 075,8	143,1
Energogenerator mashinalar va uskunalar	29 898,1	121,1m.
Turli xil tayyor buyumlar	115 196,3	92,4
Boshqa toifalarga kiritilmagan suv o‘tkazish-kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunalarining blok binolari, armatura va mustahkamlashlari	173,8	4,5m.
Yo‘l buyumlari, sumkalar va shunday konteynerlar	261,9	2,3m.
Mebel va uning detallari, to‘qimachilik buyumlari, matraslar, matraslar tiklovlari, yo‘laklar va shunday mebel	179,1	10,1
Poyabzal	298,6	29,6
Kiyim-kecha buyumlari va kiyim-kecha buyumlari	112 773,0	93,5
Boshqa toifalarga kiritilmagan turli tayyor buyumlar	1 505,4	143,1
Boshqa tovarlar	10 221,3	96,

O'zbekiston tashqi savdo statistikasida sherik mamlakatlarga quyidagilar kiradi: olib kirishda-tovarlar kelib chiqqan mamlakat, agar kelib chiqqan mamlakat noaniq bo'lsa, jo'natib yuborgan mamlakat. Olib chiqishda - tovarlar yuboriladigan mamlakat hisoblanadi.

2024- yilning yanvar-noyabr oylarida MDH mamlakatlariga eksportning ulushi o'tgan yilning mos davriga nisbatan -2,7 % ga kamaygan.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-noyabr, mln.
AQSH dollari)

2024- yilning yanvar-noyabr oylarida tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkorlarimiz Rossiya, XXR, Qozog'iston, Turkiya, Ukraina, Eron va Qirg'iz Respublikasi kabi davlatlar bo'lgan. Ularning umumiy eksportdagi ulushi 86,9 % ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024- yil yanvar-noyabr, % da)

NAMANGAN VILOYATIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-noyabr)

Davlatlar	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Egallab turgan o'rni	
	2023-y.	2024-y.	2023-y.	2024-y.	2023-y.	2024-y.
Rossiya Federatsiyasi	297,9	315,6	108,3	105,9	1	1
Xitoy	40,0	43,2	108,6	108,0	3	2
Qirg'iziston	39,9	41,9	67,3	104,9	2	3
Qozog'iston	32,6	20,2	89,4	61,9	4	4
Hindiston	0,3	0,1	50,8	36,8	29	5
Turkiya	17,7	19,9	45,0	112,2	13	6
Germaniya	8,5	13,5	97,4	159,5	11	7
Belarus	2,9	5,7	131,1	196,9	5	8
Koreya Respublikasi	2,7	0,2	105,9	7,5	12	9
Polsha	10,9	7,3	113,2	66,6	9	10
Fransiya	0,2	0,2	3,0m	86,3	6	11
Turkmaniston	6,5	9,1	106,7	139,9	7	12
Pokiston	0,1	9,0	1,2	102,0m.	16	13
Tojikiston	7,5	7,9	121,8	105,0	8	14
Italiya	1,1	0,6	80,6	53,1	21	15
Malayziya	0,1	0,0	-	7,4	18	16
Eron	5,1	4,9	133,0	96,6	31	17
Indoneziya	0,0	0,0	-	-	15	18
Afg'oniston	3,9	7,3	89,1	185,3	26	19
Ukraina	10,2	4,7	166,1	46,4	25	20

NAMANGAN VILOYATIDA HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI (2024- yil yanvar-noyabr, mln.AQSH doll.)*

	Hajm Mln. AQSH dollari	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Namangan viloyati	536,3	105,1	100,0
Namangan sh	147,2	81,1	27,5
tumanlar:			
Mingbuloq	9,1	4,9m	1,7
Kosonsoy	75,9	120,4	14,1
Namangan	21,8	94,7	4,1
Norin	31,4	2,6m	5,8
Pop	44,7	3,0m	8,3
To'raqo'rg'on	86,7	76,2	16,2
Uychi	45,1	127,4	8,4
Uchqo'rg'on	19,1	79,3	3,6
Chortoq	3,9	2,8m	0,7
Chust	36,5	109,1	6,8
Yangiqo'rg'on	13,4	2,3m	2,5

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari

Namangan sh. 147,2

To'raqo'rg'on 86,7

Kosonsoy 75,9

Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollari

Yangiqo'rg'on 13,4

Mingbuloq 9,1

Chortoq 3,9

Viloyat eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Namangan shahri 27,5 % bilan 147,2 mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Chortoq tumani 0,7 % bilan 3,9 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport va safarlar bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, tuman va shaharlari bo'yicha taqsimlanmagan.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi yildan-yilga ortib bormoqda. Jumladan, 2024- yilning yanvar-noyabr oylarida 69 207,3 tonna meva va sabzavotlar eksporti amalga oshirilgan bo'lib, ushbu ko'rsatkich 2023- yilning mos davriga nisbatan -37,6 % ga yoki -41 689,5 tonnaga kamaydi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Pokiston (1,5 %), XXR (24,6 %), Rossiya (45,3 %), Ozarbayjon (3,4 %) hamda Turkiya (8,5 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

2024- yilning yanvar-noyabr oylarida oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan 61 851,0 ming. AQSH dollari qiymatidagi meva-sabzavot eksport qilindi. Bu ko'rsatkich 2023-yilning mos davriga nisbatan jami eksportdagi ulushi 11,5 % ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

(2024- yil yanvar-noyabr, o'zgarish sur'atlari, qiymatga nisbatan)

Uzum 3 881,0 ming. AQSH dollari 3 778,7 tonna 59,4 % ↓	Piyoz 2 138,1 ming. AQSH dollari 12 423,4 tonna 66,2. % ↓	Pomidor 5 838,0 ming. AQSH dollari 6 442,9 tonna 115,5 % ↑
Xurmo 2 024,4 ming. AQSH dollari 2 469,5 tonna 126,4 % ↑	Uzum quritilgan 1 265,2 ming. AQSH dollari 537,5 tonna 56,9 % ↓	Karam 828,9 ming. AQSH dollari 2 123,2 tonna 48,8 % ↓

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2024- yil yanvar-noyabr)

Davlatlar	Tonna	Ming. AQSH dollari	Ulushi, % da *
 Rossiya	27 869,4	28 006,7	45,3
 XXR	19 745,8	15 196,3	24,6
 Turkiya	1 771,5	5 224,6	8,5
 Pokiston	4 584,6	941,0	1,5
 Ozarbayjon	838,2	2 104,8	3,4
 Boshqa davlatlar	12 235,1	8 580,0	16,7

* qiymat ifodasidan

2024- yilning yanvar-noyabr oylarida meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Rossiyaga to'g'ri keldi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining 45,3 % ni), bu ko'rsatkich Pokistonga eksport hajmidan 29,8 barobar ko'p.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

So'nggi yillarda yengil sanoatda yuqori qo'shilgan qiymatdagi mahsulotlar ishlab chiqarish rivojlanib bormoqda. Yengil sanoat iqtisodiy jihatdan O'zbekiston uchun muhim soha bo'lgani holda, aholi bandligining yuqori darajasini, shuningdek, sanoat salohiyatiga hamda davlatimizning xalqaro nufuziga hissa qo'shilishini ta'minlaydi.

To'qimachilik mahsulotlarining eksporti hajmlarining oshishini bevosita paxta xomashyosini o'rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo'shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasi sifatida qarash mumkin.

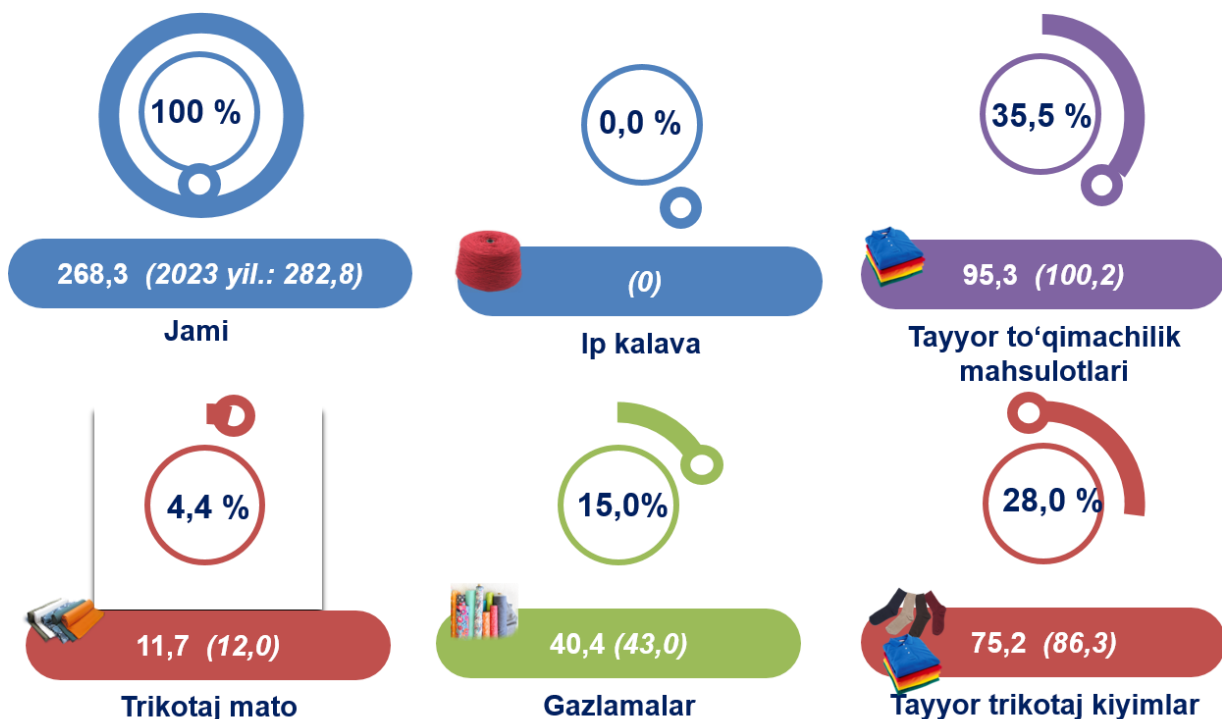
Xususan, 2024- yilning yanvar-noyabr oylari yakuni bo'yicha 268,2 mln. AQSH dollarilik to'qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning 50,0 % ini tashkil etib, o'tgan yilga nisbatan -5,2 % ga kamaydi.

Eksport qilingan to'qimachilik mahsulotlari tarkibida tayyor trikotaj kiyimlar (28,0 %), tayyor to'qimachilik mahsulotlari (35,5 %) asosiy ulushni egallagan. Yil boshidan to'qimachilik mahsulotlari dunyoning 31 ta davlatiga eksport qilindi.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

(2024- yil yanvar-noyabr, ming. AQSH dollari)

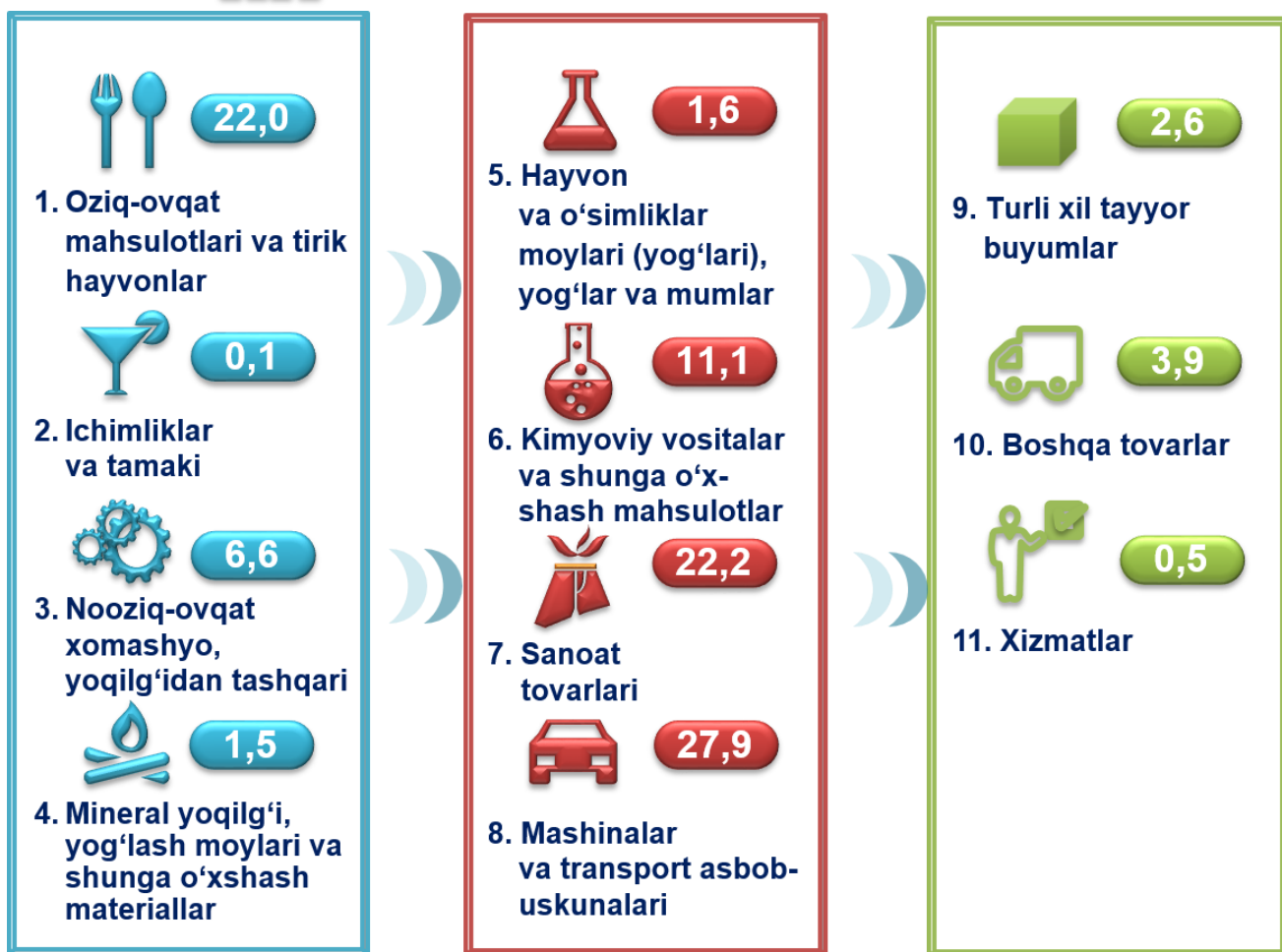
NAMANGAN VILOYATINING IMPORTI

2024- yilning yanvar-noyabr oylarida import hajmi 659,2 mln. AQSH dollarini va 2023- yilning mos davriga nisbatan -90,1 % ni tashkil etdi. Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunolari (27,9 %), sanoat tovarlari (22,2 %) hamda kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar (11,1 %) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI (2024- yil yanvar-noyabr ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2024- yilning yanvar-noyabr oylarida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 90,1 mln. AQSH dollariga kamaydi. Xizmatlar importi esa 2,8 mln. AQSH dollariga yetdi.

NAMANGAN VILOYATINING XSST BO'YICHA IMPORTI TARKIBI (yanvar-noyabr, yillar kesimida)

XSST tarkibi	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan. % da	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Jami import	749,3	659,2	118,6	88,0	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	133,5	145,3	134,5	108,8	17,8	22,0
Ichimliklar va tamaki	0,1	0,8	-	6,2m.	0,0	0,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	39,6	43,3	106,3	109,3	5,3	6,6
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	17,1	10,1	86,9	59,2	2,3	1,5
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	16,4	10,4	64,1	63,2	2,2	1,6
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	81,5	73,1	99,6	89,6	10,9	11,1
Sanoat tovarlari	185,4	146,3	127,0	78,9	24,7	22,2
Mashinalar va transport asbob- uskunalari	228,4	184,0	111,3	80,6	30,5	27,9
Turli xil tayyor buyumlar	18,1	17,2	106,5	95,0	2,4	2,6
Xizmatlar	0,0	2,8	240,2	139,1m	0,0	0,5
Boshqa tovarlar	29,2	26,0	-	89,2	-	3,9

XSST BO‘LIMI BO‘YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2024- yil yanvar-noyabr)

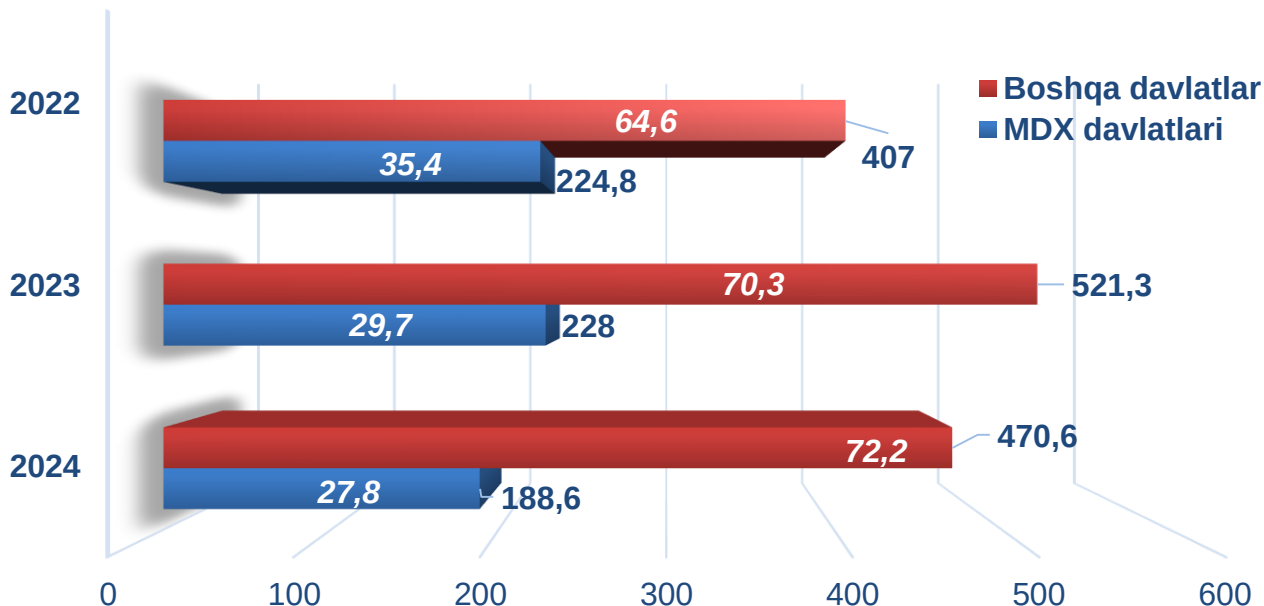
XSST bo‘limi nomi	Ming. AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	145 328,8	108,8
03-bo‘limga kiritilgan hayvonlardan tashqari, tirik hayvonlar	20 806,3	2,3m.
Don va ularning mahsulotlari	19 274,5	49,4
Hayvonlar uchun ozuqa	11 116,0	103,6
Kofe, choy, kakao, mahsulotlar va ulardan iborat mahsulotlar	8 391,1	85,9
Sut mahsulotlari va parranda tuxumi	13 572,0	131,5
Go’sht va go’sht mahsulotlari	50 471,3	138,4
Sabzavot va meva	8 054,3	65,8
Turli oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlari	11 154,3	2,2m.
Baliq (dengiz sut emizuvchilari emas), shaqaloqlar, mollyuskalar va suv umurtqasizlari va ulardan tayyorlanadigan tayyorgarlik	649,8	180,9
Shakar, shakar mahsulotlari va asal	1 839,3	2,1m.
Ichimliklar va tamaki	779,7	6,1m
Ichimliklar	759,8	6,1m
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	43 257,1	109,3
Qo’shimcha massa va makulatura	370,5	37,1
Moyli urug‘lar va moyli mevalar	3 504,9	132,1
Metall rudalari va metall lom	202,0	109,4
Tabiiy kauchuk (sintetik kauchuk va regenerlangan rezina)	605,2	56,7
Tiklash va o‘rmon materiallari	32 007,5	113,7
Bo‘limga kiritilgan 56 dan tashqari o‘g‘itlar uchun xomashyo va mineral xomashyo (ko‘mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	3 642,6	176,4
Boshqa toifalarga kiritilmagan hayvon va o‘simlik mahsulotlari	2 314,4	70,3
To‘qimachilik talchalari (tops va boshqa chizilgan jundan tashqari) va ularning chiqindilari (ip yoki matolarga qayta ishlanmagan)	610,0	51,4
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	10 120,7	59,2
Gaz, tabiiy va sun‘iy	9,0	15,1
Neft, neft mahsulotlari va shunday materiallar	3 394,6	32,5
Ko‘mir, koks va briкетter	6 717,2	102,2
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	10 356,5	63,2
Ishlangan hayvonlar va o‘simlik moylari va moylari; hayvon va o‘simlik urug‘lari; boshqa toifalarga kiritilmagan hayvon yoki o‘simlik yoki o‘simlik yo‘llaridan tibbiy aralashmalar va preparatlar	3 029,3	76,0
O‘simlik moylari va noyabrlari, xom ashyosi, rafinlangan yoki fraktsiyalangan	7 282,0	59,0
Kimyoviy vositalar va shunga o‘xshash mahsulotlar	73 077,8	89,6
Boyog‘chi va dubil moddalar va boyoqchilar	9 222,4	89,1
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	27 333,3	2,5m.
Noorganik kimyoviy moddalar	1 748,4	63,4
Organik kimyoviy moddalar	4 775,2	53,1
Yoqilmagan shakldagi plastmassalar	2 947,4	103,4
Dastlabki shakldagi plastmassalar	18 322,0	58,7
O‘g‘itlar (272-guruhga kiritilganlardan tashqari)	106,5	1,9
Boshqa toifalarga kiritilmagan kimyo materiallari va mahsulotlar	7 899,5	111,0
Efir moylari, rezinoidlar va parfyumer moddalar; tualet preparatlari, jalb qiluvchi va yoyuvchi vositalar	723,0	54,2

XSST bo'limi nomi	Mln. AQSH dollari	2023- yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari	146 145,5	78,8
Qimmatbaho, karton va qo'shimcha massa, qo'shimcha yoki karton buyumlar	8 034,6	78,8
Boshqa toifalarga kiritilmagan metall buyumlar	9 763,5	78,6
Tizimdan va yog'chidan iborat buyumlar (mebeldan tashqari)	12 231,4	123,0
Teri, boshqa toifalarga kiritilmagan tayyor teridan ishlab chiqarilgan buyumlar	130,7	50,5
Boshqa toifalarga kiritilmagan ruda bo'lmagan qazilma mahsulotlar	7 591,5	68,7
Boshqa toifalarga kiritilmagan rezina buyumlar	2 333,5	71,0
To'qimachilik ip tishlari, matolar, boshqa toifalarga kiritilmagan tayyor buyumlar va shunday mahsulotlar	62 218,3	70,6
Rangli metallar	757,0	99,0
Cho'gin va bolat	43 085,0	87,2
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	183 949,0	80,5
Avtomobillar (shu jumladan, havo yodgichidagi transport vositalari)	31 923,1	67,8
Elektr aloqasi, ovozni yozib olish va ovozni chiqarish apparaturasi va uskunolari	183,1	137,7
Ma'lumotlarni avtomatik ishlash uchun mas'ul mashinalar va uskunalar	2 414,4	76,3
Metallarni ishlash mashinalari	2 515,9	85,2
Aniq tarmoqlar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	80 550,4	72,5
Boshqa toifalarga kiritilmagan sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va uskunalar va boshqa toifalarga kiritilmagan mashinalar detallari	39 668,1	114,2
Boshqa transport uskunolari	81,8	61,6
Boshqa toifalarga kiritilmagan elektr mashinalari, apparatlari va asbob-uskunolari va ularning elektr detallari (shu jumladan, boshqa toifalarga kiritilmagan elektr maishiy asbob-uskunalarining elektrik bo'lmagan detallari)	17 723,3	102,1
Energogenerator mashinalar va uskunalar	8 889,1	75,7
Turli xil tayyor buyumlar	17 191,3	95,0
Boshqa toifalarga kiritilmagan suv o'tkazish-kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunalarining blok binolari, armatura va mustahkamlashlari	4 303,8	193,8
Yo'l buyumlari, sumkalar va shunday konteynerlar	89,9	22,6
Mebel va uning detallari, to'qimachilik buyumlari, matraslar, matraslar tiklovlari, yo'laklar va shunday mebel	504,3	106,2
Poyabzal	102,2	47,5
Kiyim-kecha buyumlari va kiyim-kecha buyumlari	506,4	63,8
Boshqa toifalarga kiritilmagan turli tayyor buyumlar	7 142,6	102,7
Boshqa toifalarga kiritilmagan maxsus, ilmiy va nazorat asbob-uskunolari va apparatlari	4 491,3	65,1
Fotosurat apparaturasi, uskunalar, xarajat materiallari va boshqa toifalarga kiritilmagan optik buyumlar; soat	50,7	37,0

2024- yilning yanvar-noyabr natijalariga ko'ra MDH mamlakatlaridan import ulushi **28,6 %** ni tashkil etib, 2023- yilning mos davriga nisbatan **-1,8 %** ga kamaydi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-noyabr, mln. AQSH dollari, ulushi, % da)

2024- yilning yanvar-noyabr oyida Namangan viloyati **67** ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (XXR, Rossiya, Turkiya, Hindiston, Germaniya, Qozog'iston Belarus va Qirg'iz Respublikasi) jami importning **3/2** qismini tashkil etdi.

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2024- yil yanvar-noyabr, % da)

NAMANGAN VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARDAN AMALGA OSHIRGAN IMPORTI HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-noyabr)

Davlatlar	Mln. AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmdagi o'rni	
	2023- y.	2024- y.	2023- y.	2024- y.	2023- y.	2024- y.
Xitoy	248,6	234,7	114,2	94,4	1	1
Rossiya Federatsiyasi	105,1	77,1	101,7	73,4	2	2
Hindiston	24,4	67,1	2,6m.	2,7m.	3	3
Qozog'iston	58,2	49,9	95,8	85,7	4	4
Turkiya	59,8	44,9	115,8	75,1	5	5
Qirg'iziston	20,7	30,8	120,3	148,5	6	6
Germaniya	33,5	28,2	144,5	84,1	7	7
Belarus	33,8	25,4	116,1	75,1	8	8
Koreya Respublikasi	20,6	19,9	128,9	96,3	9	9
Fransiya	11,4	11,3	129,7	98,8	10	10
Italiya	14,0	8,6	118,0	61,6	11	11
Indoneziya	13,7	8,3	3,5m	60,5	12	12
Malayziya	1,6	7,8	27,2	4,8m.	13	13
Polsha	19,8	5,1	170,3	25,6	14	14
Avstriya	3,5	3,7	3,4m.	105,9	15	15
Eron	8,5	3,0	2,4m.	35,4	16	16
Niderlandlar	2,5	3,0	161,4	116,5	17	17
Ispaniya	0,2	2,7	68,6	11,8m.	19	18
Ukraina	0,1	2,5	3,5m.	20,7m.	21	19
Shvetsiya	2,1	2,3	49,9	109,6	24	20

NAMANGAN VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI

(2024- yil yanvar-noyabr, mln. AQSH doll.)

	Hajm Mln. AQSH dollar	O'sish sur'ati, % da	Ulushi, % da
Namangan viloyati	659,2	88,0	100,0
Namangan sh	340,6	90,1	51,7
tumanlar:			
Mingbuloq	4,3	40,6	0,7
Kosonsoy	23,0	75,1	3,5
Namangan	28,3	85,8	4,3
Norin	31,3	54,6	4,8
Pop	14,9	83,2	2,3
To'raqo'rg'on	42,8	72,6	6,5
Uychi	32,8	74,6	5,0
Uchqo'rg'on	6,6	76,6	1,0
Chortoq	60,2	132,0	9,1
Chust	57,7	128,3	8,8
Yangiqo'rg'on	15,5	79,2	2,4

Eng yuqori hajm,
mln. AQSH dollari

Eng quyi hajm,
mln. AQSH dollari

Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Namangan shahri **51,7 %** bilan **340,6** mln. AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Mingbuloq tumani **0,7 %** bilan **4,3** mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

MASHINALAR VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORTI

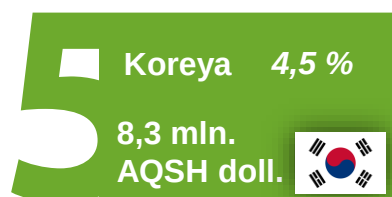
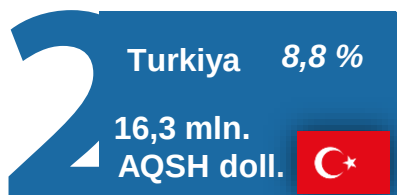
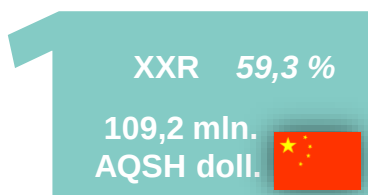

Viloyatda investitsiya muhitining yaxshilanib borayotgani sari va ushbu sohada amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida mashina va asbob-uskunalar importining oshishi tabiiy hol.

Jumladan, 2024- yilning yanvar-noyabr oyida import tarkibida mashinalar va transport asbob-uskunalar hajmi **183,4** mln. AQSH dollarini tashkil etib, 2023- yilning shu davriga nisbatan **-19,4** % ga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi **27,8** % ga yetdi.

MASHINA VA TRANSPORT ASBOB-USKUNALARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2024- yil yanvar-noyabr)

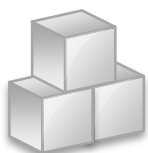
2024- yilning yanvar-noyabr oylarida mashina va transport asbob-uskunalar importi hajmi o'tgan yilning shu davriga nisbatan **-44,4** mln. AQSH dollariga kamaydi. Ushbu tovarlarni Namangan viloyatiga yetkazib berishning asosiy qismi XXR — **109,2** mln. AQSH dollari, Turkiya — **16,3** mln. AQSH dollari Koreya — **8,3** mln AQSH dollari, Hindiston — **10,7** mln. AQSH dollari, Germaniya – **11,6** mln. AQSH dollari, kabi davlatlarga to'g'ri keldi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORTI

2024- yilning yanvar-noyabr oylarida import tarkibida sanoat mahsulotlari tovarlari hajmi 146,3 mln. AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan -21,1 % ga kamaydi va importning umumiy hajmidagi ulushi 22,2 % ga yetdi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR (2024- yil yanvar-noyabr)

62,5 mln. AQSH doll.
ulushi – 42,7 %

XXR

22,7 mln. AQSH doll.
ulushi – 15,5 %

Rossiya

13,9 mln. AQSH doll.
ulushi – 9,5 %

Turkiya

22,0 mln. AQSH doll.
ulushi – 15,1 %

Qozog'iston

10,2 mln. AQSH doll.
ulushi – 7,0 %

Germaniya

Sanoat mahsulotlari importida beshta yirik hamkor davlatlar (Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Turkiya, Qozog'iston, Germaniya) jami importning 19,9 % ini tashkil qiladi, bu 131,3 mln. AQSh dollarini tashkil etadi.